

Cinema

Blessed be the mystery of love

de Gabriela Panu

I hate spoilers, așa că nu vreau să dezvălui nimic, ci doar să vă conving să vedeți acest film¹. Pledoaria mea trebuie să înceapă, însă, cu un avertisment: Nu vizionați filmul dacă sunteți homofob sau dacă n-ați iubit niciodată cu adevărat. Dacă vă încadrați în prima categorie, nu are rost să-l vedeți pentru că n-o să fiți capabili să vedeți dincolo de prejudecăți, iar dacă vă încadrați în cea de-a doua categorie n-o să fiți capabili să-l înțelegeți până în cel mai mic detaliu și n-o să fiți mișcați de el. Să-mi fie cu iertare dacă greșesc, dar criticii români de film (unii mai amatori, alții mai cu „patalama”) se încadrează în cel puțin una dintre aceste două categorii. Tind să cred totuși că se încadrează în cea de-a doua, căci altfel cum să nu fii mișcat de candoarea, originalitatea și subtilitatea simbolică a filmului. Ba mai mult decât atât, unii pudibonzi foarte rău induși în eroare îl consideră propagandă pedofilă. Outrageously wrong! Iar pentru a contracara asemenea aberații citez *Film Society of Lincoln Center* (pentru că au zis-o ei mai bine decât mine): „a resolutely non-hysterical, non-polemical approach to homoeroticism, treating sexual encounters with a kind of unhurried, tactile sensuality”². Anyway, războiul imaginar (luptele se duc doar în capul meu, iar armele sunt argumentele) pe care-l duc eu cu criticii români e unul mai vechi și nu are rost să vă irosesc timpul cu detalii irelevante pledoariei de față, așa că îi ignorăm pe ai noștri și ne concentrăm pe laudele (prea bine meritate) primite din afară. Dacă însuși Xavier Dolan (un genial, din păcate neapreciat, again, de criticii români de film) preaslăvește acest film, *The Guardian* scrie că ar trebui să câștige Oscarul pentru cel mai bun film³, *The Economic Times* scrie

că e „worthy of a masterpiece”⁴, iar în recenzia oficială făcută pentru Festivalul Internațional de film de la Berlin, Hannah Bahl descrie experiența vizionării filmului ca fiind una magică: „rare films that suddenly make a very cold Berlinale day feel warm by adding a different colour to life”⁵. Până și chinezii îl laudă pe *South China Morning Post*⁶.

Filmul face parte din trilogia *Dorinței* a lui Luca Guadagnino alături de *I am love* și *A bigger splash*, iar scenariul, care este unul adaptat după romanul de debut al lui André Aciman, e inedit prin faptul că reușește prin dialoguri simple, în aparență, să denote o profunzime sfâșietoare, din păcate doar de puțini înțeleasă.

Aș putea scrie câteva teze de doctorat – pentru că nu mi-ar ajunge doar una – plecând de la *Call me by your name*. Aș putea scrie despre cromatica filmului, despre genialitatea muzicii lui Sufjan Stevens, despre autenticitatea interpretării lui Timothée Chalamet (care, by the way, merita clar Oscarul pentru interpretare), despre scena din jurul monumentului de la Piave, despre scena dansului, despre nudurile dionisiace ale sculpturii romane aduse la suprafață de valurile mării, despre scena finală din fața focului, despre simbolistica titlului și cum se regăsește ea în diferite scene din film, binețles

<https://www.theguardian.com/film/filmblog/2018/feb/20/call-me-by-your-name-2018-best-picture-oscar-should-win-luca-guadagnino-timothee-chalamet>

⁴ „'Call Me By Your Name' review: The movie is worthy of a masterpiece”

<https://economictimes.indiatimes.com/magazines/panache/call-me-by-your-name-review-the-movie-is-worthy-of-a-masterpiece/articleshow/62458698.cms>

⁵ „unul dintre filmele rare care fac dintr-o dată ca o zi foarte friguroasă de la Berlinale să se simtă caldă prin adăugarea unei culori diferite vieții” (t. a.), Hannah Bahl, „Berlinale 2017 Review: 'Call Me By Your Name' By Luca Guadagnino”, disponibil la

<http://berlinfilmjournal.com/2017/02/berlinale-2017-review-call-me-by-your-name-by-luca-guadagnino/>

⁶ „'Call Me by Your Name' film review: heartbreaking Oscar-nominated gay romance set in the gorgeous Italian countryside”, disponibil la

<http://www.scmp.com/culture/film-tv/article/2134451/call-me-your-name-film-review-heartbreaking-oscar-nominated-gay>

¹ *Call me by your name* (2017, 2h 12min.), regizor: Luca Guadagnino, scenariu: James Ivory după un roman de André Aciman, cu: Armie Hammer, Timothée Chalamet, Michael Stuhlbarg, Amira Casar, Esther Garrel, Victoire Du Bois, Vanda Capriolo și Antonio Rimoldi. Titlul recenziei este un vers din melodia *Mystery of love* a lui Sufjan Stevens, melodie aflată pe coloana sonoră a filmului.

² „o abordare hotărâtă, non-isterică, non-polemică a homoeroticismului, ce tratează întâlnirile sexuale cu o senzualitate domoală, aproape tactică” (t. a.)

³ „Why Call Me By Your Name should win the 2018 best picture Oscar”, disponibil la

despre metafora piersicii (avertisment +18) și lista poate continua la nesfârșit.

Peisajele superbe ale unei Italii toride, melancolia dorinței, tristețea așteptării, dulceața și sonoritatea din pronunția numelor (meritul lui André Aciman), nu doar a celor italiene ca Mafalda, Anchièse, Annella, Chiara, Marzia, dar și a celor americane, Elio, Oliver, Mr. Perlman, toate sunt ingrediente ce contribuie la tabloul atât de complex pe care-l constituie filmul. Saltul spre maturitate al protagonistului este sugerat chiar și prin anagramarea parțială a numelor personajelor, pentru că literele numelui Elio sunt cuprinse în numele Oliver. Simbolistica numelor are legătură chiar cu însemnătatea titlului, pentru că Oliver este Elio plus încă ceva. Cele două consoane (v și r) nu sunt altceva decât diferență de vârstă dar mai ales plusul de experiență în autocunoaștere.

*I*n *tine mă regălesc* este cea mai frumoasă declarație de dragoste pe care am primit-o vreodată. Despre asta e și *Call me by your name*. E despre căutarea de sine în celălalt, despre găsirea de sine în altcineva, despre convingerea, venită din ambele părți, că celălalt e mai bun decât tine, despre dorința de a deveni acea persoană, de a deveni mai bun, despre transformare și maturizare. Paradoxul efemerității/eternității primei iubiri este că trece atât de repede și totuși rămâne cu tine pentru totdeauna, schimbându-te iremediabil. La fel e și cu vizionarea acestui film, trece în două ore dar te marchează. De aceea, el trebuie revăzut cel puțin de două ori după prima vizionare, o dată după o săptămână de la prima vizionare și a doua oară după aproximativ un an. Cel puțin trei vizionări! E imperios necesar! Enjoy!

